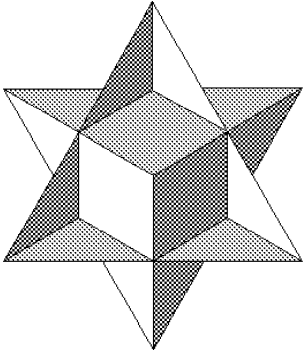
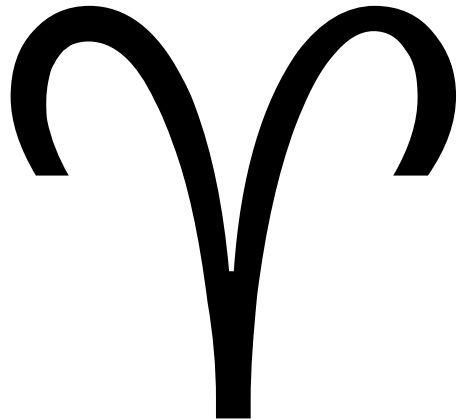

April 2004
jg 98 nr 2

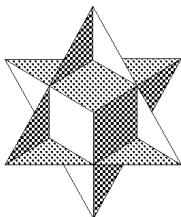

URANIA

Orgaan van de Stichting
Werkgemeenschap van Astrologen

L E N T E

Uitgangspunten van de Werkgemeenschap van Astrologen

1. Astrologie is de leer van de universele interdependentie van alle verschijnselen en berust op de fundamentele Wet van Analogie.
2. Horoscopie is een praktische toepassing van de astrologie.
3. In de WvA werkt men vanuit één grondgedachte, zowel voor de techniek als voor de duiding, neergeslagen in het APC-systeem. Hiermee wordt het individuele karakter van elk tijd-ruimtelijk verschijnsel zichtbaar gemaakt.

Doelstellingen

De Stichting heeft ten doel de astrologie in dienst te stellen van de menselijke ontwikkeling. Zij tracht dit te bereiken door:

1. Studie en onderzoek van de astrologie.
2. Verdieping van inzicht in de achtergronden en hulpwetenschappen van de astrologie.
3. Onderwijs in de astrologie, haar achtergronden en haar hulpwetenschappen.

Werkwijze

De Stichting ontwikkelt onder meer de volgende activiteiten:

1. Zij organiseert in het centrum van het land bijeenkomsten.
2. Zij stimuleert regionale werkgroepen, de zogenaamde Regio's
3. Zij geeft lezingen.
4. Zij verzorgt opleidingen.
5. Zij geeft het blad URANIA uit.
6. Zij verzorgt publicaties op astrologisch gebied.
7. Zij beheert een bibliotheek voor haar donateurs.

Correspondentieadres van de WvA

Stichting Werkgemeenschap van Astrologen
Postbus 13131
3507 LC UTRECHT
tel. secretariaat 010 - 453 27 08, fax 010 - 453 18 76

Internet

e-mail secretariaat: stichtingwva@zonnet.nl
webadres: <http://home.zonnet.nl/stichtingwva>

Gironummer

51.71.25 t.n.v. Stichting WvA te Utrecht

KvK inschrijving

nr. 41188295 te Amersfoort

URANIA is het officiële orgaan van de Stichting Werkgemeenschap van Astrologen (WvA), ISSN 1384 - 0290.

Losse nummers zijn verkrijgbaar door overmaking van € 5,00 per exemplaar (+ € 2,00 porto) op gironummer 51.71.25 t.n.v. de penningmeester van de WvA te Utrecht. WvA-donateurs ontvangen URANIA gratis.

Kopij voor URANIA

URANIA verschijnt driemaandelijks. Kopij naar het e-mailadres van de redactie: urania@zonnet.nl, of naar Ingmar de Boer (zie adressen WvA achterin).

Kopij voor het zomernummer 2004 (jg. 98 nr. 3) moet voor 1 juni 2004 in het bezit zijn van de redactie.

Horoscopen in URANIA zijn berekend met behulp van het computerprogramma Astral 3.21. Voor de berekening van de sectorgrenzen wordt gebruikgemaakt van de APC-methode. De planeetposities worden topometrisch en op ware plaats bepaald. Voor de majeure aspecten wordt een orb gehanteerd van 7,5° en voor de mineure aspecten een orb van 3,75° aan weerszijden van het absolute aspect.

Colofon

Redactie: Ingmar de Boer (eindred. & lay-out)
Upageya Elbers
Manja van der Toorn
Red. assistentie: Titia Ram
Druk en afwerking: Drukkerij Romer bv te Schiedam

Auteursrechten

Gehele of gedeeltelijke overname van de inhoud is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie of met bronvermelding.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud van een artikel berust bij de auteur.

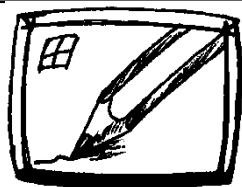
INHOUD

Van de Redactie	Ingmar de Boer	17
PLANETEN IN VERHEFFING EN DE HOROSCOOP VAN TERESA VAN AVILA	E.I.K. Esser	18
DE WET VAN ZEVEN: HAAR BASIS VOOR DUIDING IN HET WvA-SYSTEEM	Ingmar de Boer	22
HERENSpraak	Upageya	27
Nieuws en actualiteiten	Manja van der Toorn	28
Adressen WvA		achterflap

VAN DE REDACTIE

Deze keer als hoofdartikel in URANIA een stuk van Bert Esser over de horoscoop van de zestiende-eeuwse Spaanse heilige Teresa van Avila. Zij is een zeer interessante figuur, niet alleen om wat ze tot stand heeft gebracht, maar ook omdat een aantal van haar bijzondere geschriften bewaard zijn gebleven. Hiernaast vindt u een van haar bekendste gebeden, en een fragmentje uit haar boek *De innerlijke burcht*.

Zelf heb ik ditmaal een artikel gemaakt over de Wet van zeven, in aansluiting op het eerdere tweeluik over de Wet van twaalf. Ik probeer hierin uit te leggen wat es en ich zijn vanuit een psychologisch standpunt. Ik ben momenteel bezig met nog een tweede artikel over de Wet van zeven, dat in tegenstelling tot het huidige minder theoretisch zal zijn, en ben van plan daarna weer eens een horoscoopduiding te gaan maken voor URANIA, waarin de stof van deze serie artikelen concreet wordt toegepast.

Tot slot is er weer een mooie contemplatieve aflevering van *Herenspraak* van Upageya, deze keer over heer Overtuiger, heer 9. Veel lees- en studeerplezier toegewenst! ■

Ingmar de Boer

*Nada te turbe, Nada te espante.
Todo se pasa, Dios no se muda.
La Paciencia, Todo lo alcanza.
Quien a Dios tiene, Nada le falta.
Sólo Dios basta.*

Laat niets je verstoren, niets je beangstigen.
Alles gaat voorbij, God verandert niet.
Met geduld bereik je alles.
Wie God heeft ontbreekt niets.
God alleen volstaat.

Teresa van Avila
Gebed

*No sé si queda dado bien a entender,
porque es cosa tan importante este conocernos
que no querría en ello hubiese jamás relajación,
por subidas que estéis en los cielos;
pues mientras estamos en esta tierra
no hay cosa que más nos importe que la humildad.*

Ik weet niet of ik dit duidelijk genoeg heb uitgelegd, want zelfkennis is een zo belangrijk iets dat ik zou willen, dat je op dit punt de aandacht nooit zou laten verslappen, zelfs wanneer je zou opgaan tot in de hemelen. Immers zolang we op deze aarde zijn is niets van groter belang dan nederigheid.

Teresa van Avila
Las Moradas del Castillo Interior, I.2.9

PLANETEN IN VERHEFFING EN DE HOROSCOOP VAN TERESA VAN AVILA

E.I.K. Esser

Dit artikel is deels tot stand gekomen in samenwerking met de Nieuw Zeelandse vrouw, Megan Don, die gedurende een tiental jaren studie maakte van de zestiende-eeuwse mystica Teresa van Avila, (hetgeen uitmondde in een boek) en die mij ook de juiste data wist te verschaffen teneinde zekerheid te krijgen omtrent de juistheid van deze horoscoop.

De geboortegegevens

Vooreerst is er namelijk algemeen twijfel omtrent het gebruik van de gregoriaanse kalender met betrekking tot de door Teresa zelf verstrekte data van haar leven. Maar het staat bijvoorbeeld nu ook vast dat Teresa niet op 15 maar op 14 oktober stierf. Twijfels konden dus worden opgeheven, en maakte het mij mogelijk correcties aan te brengen in de geboortetijd. Wat aanvankelijk hierover bekend was “geboren vlak voor zonsopgang”. Dit is voor de berekening van een geboortehoroscoop natuurlijk niet voldoende, maar correcties met rechte en schuine klimming van de ascendant, op basis van een drietal bekende data, plus secundaire directies brachten me toch erg dicht bij de juiste geboortetijd. De verkregen figuur werd qua duiding nauwkeurig vergeleken met de bekende gegevens omtrent haar karakter en levenswandel, en daarop heb ik het artikel over deze uitzonderlijke vrouw kunnen baseren. Ik wil in dit verband zeker niet nalaten Ingmar de Boer mijn erkentelijkheid te betuigen voor zijn niet aflatende technische bijstand bij het reconstrueren van Teresa’s juiste horoscoop.

Biografie

Teresa werd op 28 maart 1515 geboren om 6.01 uur GMT te Avila (Spanje), als kind van rijke ouders. Haar leven begon in een tijd dat de toekomst van een vrouw nogal beperkt was. De vrijwel enige denkbare opties waren het spinnenwiel bij moeder, trouwen met een “goede partij” of het klooster in. Het bijzondere van deze vrouw was dat zij in weerwil van de sterke traditie en haar stand volkomen haar eigen weg is gegaan, in het bezit van een ijzeren wil, maar ook zoals we zullen zien, geleid door de voorzienigheid. Op 2 November 1535 verliet Teresa definitief haar ouderlijk tehuis om intrede in een

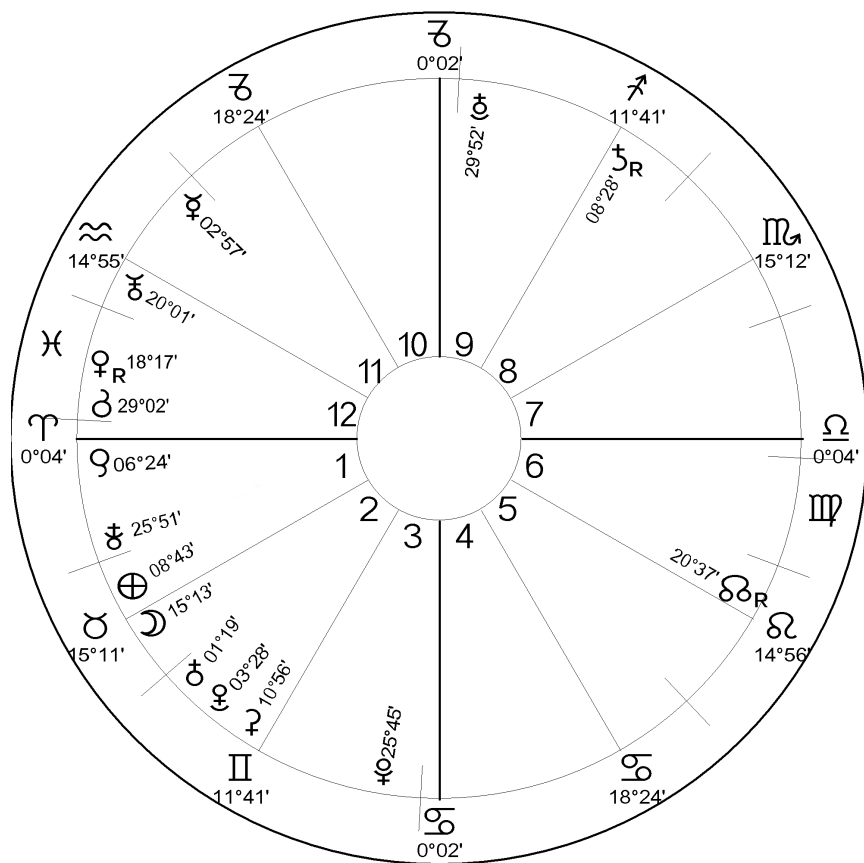
klooster te doen. Sindsdien stichtte ze zelf zeventien kloosters over heel Spanje. Hoogtepunten uit haar veel bewogen leven waren ongetwijfeld het schrijven van *De innerlijke burcht* en de ontmoeting met de aanzienlijk jongere St. Johannes van het Kruis, die veel voor haar betekende in haar ontwikkeling. Ooggetuigen hebben destijds verklaard dat men deze twee mystici in pure extase tegen het plafond van de kamer zagen zweven. Teresa zelf moet daarvan gezegd hebben dat ze die levitatie helemaal niet aangenaam vond, maar dat God dat wilde om de wereld te tonen dat Hij in het spel was. De inquisitie in die tijd heeft meerdere malen getracht Teresa voor hun gerecht te krijgen, vanwege haar gedurfde theologische standpunten. Dit mocht evenwel niet lukken omdat Teresa in hoog aanzien stond bij koning Philips II. Teresa’s gezondheid was niet bijster goed. Desondanks stierf ze op een voor die tijd hoge leeftijd van 67 jaar.

De horoscoop

Ik heb deze horoscoop, net als ik het onlangs deed met de opposities bij Etty Hillesum, gebruikt om het fenomeen van de verheffingen der planeten te illustreren. Daarom zullen we de figuur hier nu eens nader bekijken. Er zijn enkele dingen die moeten opvallen. (Het is meer dan nuttig om bij eerste bestudering van een figuur de dingen op te schrijven welke meteen in het oog vallen.) De Zon maakt zeven aspecten, tegen de Maan slechts twee. Haar karakterdynamiek berust dus veel meer op werkelijk zichzelf zijn, dan op een reactiepatroon op de omgeving of op een aangenomen conditionering van het kleine ik.

De Zon

De Zon staat in Aries in sector één. Dit geeft aan het toppunt van simpelheid, directheid en zelfbewust handelen. Deze persoon gaat zonder zijwegen regelrecht op haar doel af, en duldt geen interventie of controle. De Zon, ons zelfgevoel, staat hier in dubbele verheffing. dat wil zeggen, zowel qua sector als qua teken. Wat wil dat nu zeggen? Het woord verheffing is misschien niet helemaal juist, omdat het suggereert “beter” of “verheven” te zijn. Eigenlijk

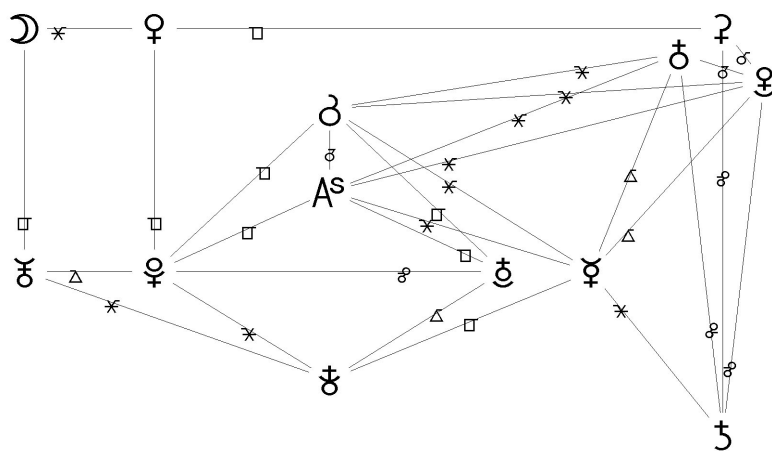
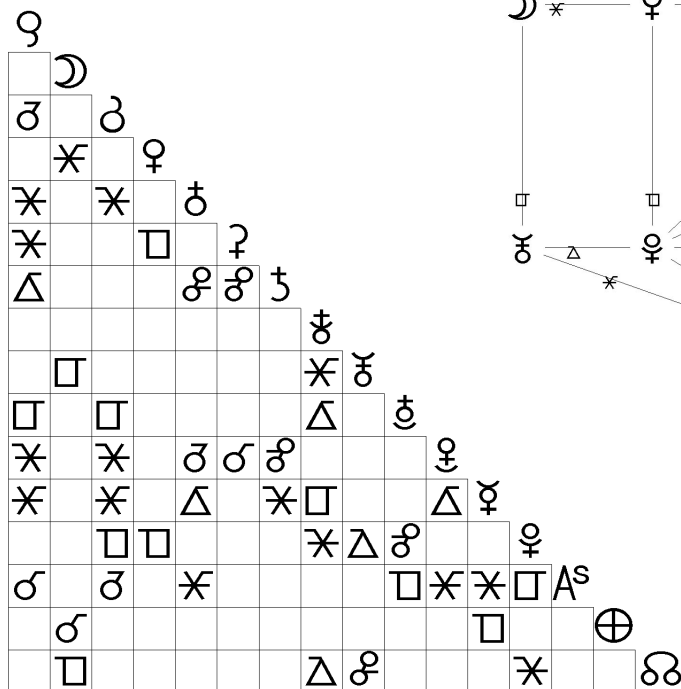
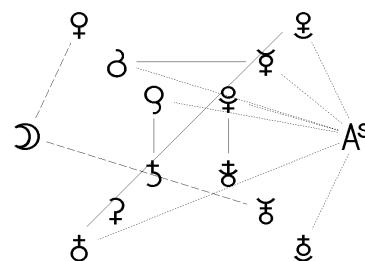

Horoscoopgegevens

Naam	Theresa van Avila
Plaats	Avila
Breedte	40°39'00" NB
Lengte	4°42'00" WL
Datum	18-03-1515
Lokale tijd	5:40:29
GMT	6:01:09

Systeemgegevens

Zodiak	Tropisch (standaard)
Sectoren	Haly - APC
Planeten	Zie onderaan
Aspecten	Gem. snelheid
Accuratesse	1 seconde
Ascendant	Ascendant
Ware plaats	Ja

Deze radix is niet berekend met het programma Astral, maar met de methode van de Astrodienst Zürich, en topocentrisch en op ware plaats uitgerekend met behulp van de gebruikelijke WvA-methode. Bij horoscopen van voor 1900 geeft deze berekeningswijze nauwkeuriger resultaten. De Astrodienst is te raadplegen op het internet via <http://www.astro.com>, of via de nederlandse site <http://www.ouroboros.nl>. (Red.)

wil een verheffing zeggen dat het karakter van de planeet zich in dienst stelt van meer geestelijke dan aardse waarden. De planeet laat zich van zijn meest ideële kant zien. In dit verband zou men kunnen stellen dat geborene een onbelast, vrij en stralend zelfbewustzijn heeft dat ondanks alle eventuele tegendruk altijd zichzelf blijft. In Libra staat de Zon in val, en dat wil zeggen dat het zelfbewustzijn in zoverre niet puur is dat het zich graag wil manifesteren via anderen, dat het zijn zelfgevoel ontleent aan vergelijking met anderen. Mensen met de Zon in val zijn heel zeker niet minder goed of waardevol dan zij die de Zon in verheffing hebben. Kwaliteiten van goed, beter en slecht moesten we in feite in onze praktijk totaal uitbannen. Een planeet in dubbele verheffing wil dus zeggen dat de omhoog gerichte kwaliteit zich optimaal laat waarnemen in de directe daden van geborene. Zowel subjectief als objectief kan geborene profijt trekken van de pure waarde van deze constellatie. Alles wat bovendien in sector 1 staat is buitengewoon manifest. H. Cosman zei altijd dat het instrumenten zijn die je binnen onmiddellijk handbereik hebt.

Samenvattend: de Zon in Aries in sector één met overwegend positieve aspecten is iemand die als een spontaan kind recht op de koekjestrommel afgaat, en dus “doet” zonder al teveel zijwegen. Ze zijn zeer open en houden van simpele ongecompliceerde oplossingen. Zon uitgaand vierkant Pluto (beide planeten in verheffing, in zekere zin de basis van haar karakter), betekent dat Teresa een opstuwend zelfbewustzijn had naar haar omgeving toe. Ze werd gedwongen de halfslachtige gelovigen flink aan te pakken, iets waar ze vanuit haar natuur niet voor terugdeinsde. Maan uitgaand vierkant Neptunus in 12, brengt haar telkens weer tot verbazing dat men alles in haar omgeving voetstoots aanneemt, ondanks dat ze “maar” een vrouw is, maar ze doet het vanuit een dieper weten en niet met haar kleine ikje. (zie Th.J.J. Ram, *Psychologische astrologie* 1e dr., p. 276) Deze horoscoop heeft echter nog vier andere planeten in dezelfde verhoogde kwaliteit. De Maan is er één van.

De Maan

De Maan staat in Taurus in sector twee. Deze stand heeft als effect dat iemand uiterst ontvankelijk, argeloos en goedmoedig vertrouwend, gehoorzaamend aan haar opdracht, en niet primair reagerend door het leven gaat.

Deze Maan maakt dus dat haar Zon in Aries in sector één, (uitgaand conjunct ascendant) niet al te impulsief en robuust handelt. Met deze combinatie

treft men mensen aan die rustig hun eigen gang gaan en zich door niemand de les laten lezen. De Maan is in sector twee, dus ook in dubbele verheffing. Deze persoon heeft een levenshouding die volkomen in overeenstemming is met de middelen en capaciteiten die haar in dit leven ter beschikking staan. Ze kan inspiratie putten uit de gegeven omstandigheden. Maar deze inspiratie was bij haar ook het vermogen om zich in voortdurend contact met “boven” te weten. Als Aries is ze wat zelfverzekerd en “flink”, maar de Maan in Taurus geeft haar toch weer iets liefdevols. Vertrouwen is er altijd, ook wanneer de middelen krap zijn. Toen Teresa eenmaal zeventien kloosters onder zich had, gebeurde het wel eens dat om een of andere reden bij een van de kloosters de bodem van de voedselvoorraden zichtbaar was geworden. Ze zei dan zoiets als: “Even wat zuiniger aan doen, het komt wel weer goed.” Het is overigens ook bekend van haar dat ze heel goed met financiën wist om te gaan. Men bedenke zich wat er in die tijd voor nodig was om ongeveer 150 nonnen eten te geven en te kleden. Ze heeft het geklaard, ook zonder een auto voor de deur! De Maan in Taurus en in twee moet wel heel praktisch gericht zijn en vat op materie hebben. Het omhooggericht zijn van deze Maan houdt in dat bezit altijd in dienst staat van een niet materieel doel. Het schijnt dat ze erg gesteld was op mooie kleding en stoffen, maar dit was gezien de rol van de Maan in deze horoscoop slechts van ondergeschikt belang, en ze wist er plezierig mee om te gaan.

Ascendant

De ascendant Aries geeft een praktische “doe-instelling” en zekere haast in het optreden.

Het Pars

De twee hoofdcomponenten van het karakter staan in dubbele verheffing, wat tot gevolg heeft dat we met een hooggestemde natuur te maken hebben, recht door zee, maar liefdevol en niet zonder omzien. Maan uitgaand conjunct Pars in 1 wil zeggen dat Teresa een aarzelend begin heeft weten te maken met het gebruik van haar *ego* ten aanzien van haar levensopdracht, welke immers geleid werd vanuit hogere gebieden. Die les was: je eigen weg gaan in volle overgave en vertrouwen (Taurus), en dat kostte haar weinig moeite.

Zoals eerder opgemerkt was Teresa's gezondheid niet al te sterk, wat te concluderen is uit het uitgaan vierkant van hr. 6 en bhr. 6 met hr. 1. Gezien de plaatsing in de huizen zou men mogen concluderen dat een felle innerlijke gedrevenheid haar fysiek functioneren heeft bemoeilijkt. Moeilijkheden met

de hypofyse? Het feit dat de twee heren 6 ingaand conjunct op elkaar lopen wil zeggen dat de ene kwaal de andere verergerd heeft. Mogelijk het zenuwstelsel (Vulcanus), versus de nieren (Venus).

Venus

Er staat nog een belangrijke planeetkracht in dubbele verheffing: Venus, een planeet die verbonden is met de Maan. Venus in Pisces is in aards aanzicht de offerende liefde die zichzelf weet weg te cijferen in het belang van de ander. Bovendien staat Venus in 12 en hebben we te maken met onpersoonlijke liefde. Het is immers de oorspronkelijke boodschap van het christendom. De verbinding van de Maan als zielsinhoud van geborene met deze Venus in verheffing maakt dat de hele levenshouding onbaatzuchtig is gericht op het welzijn van de ander (Venus is hr. 7). Van persoonlijke integratie is nooit sprake geweest, Teresa heeft geen aardse partner gehad. De samenwerking met St. Johannes van het Kruis was van een andere orde.

Wat wel een hoofdrol speelde in haar theologische opvattingen, (en hier komt de ware aard van Venus tevoorschijn), is de zogenaamde union mystique. Zij geeft in haar boek *De innerlijke burcht* duidelijk aan dat wanneer men in zijn ontwikkeling de zevende en binnenste kamer bereikt heeft, men toe is aan het volkomen *huwelijk met God*, in onvoorwaardelijke overgave en integratie. Trouwens in de wat meer spiritueel georiënteerde astrologie wordt de zevende sector beschouwd als het vlak waarop het zogenaamde hoger zelf in ons werkzaam is, en waarneembaar kan worden. Dan zal ons die hr. 7 in

12 meer kunnen zeggen. Niet afhankelijk van een partner, maar het hoger zelf bepaalt Teresa's daden.

Pluto

De verheffing van Pluto in teken en sector heeft ook een grote rol gespeeld in Teresa's leven. Het is hr. 1 in 9, wat kort gezegd neerkomt op grote en veredelende daadkracht op het gebied van religie, ethiek en moraal. Maar het is natuurlijk méér. Pluto de initiator, heeft via Teresa een nieuwe kijk gegeven op het christen zijn, in een tijd dat Rome zich had ingegraven in strenge levensregels en niets ontziende intolerantie, hetgeen spoedig de Reformatie tot gevolg zou hebben. Teresa had naar men zegt deel in de Tegenreformatie. Pluto is ook de kracht die het mogelijk maakt aan de zwaartekracht van ons aardse bestaan te ontkomen. Daarom is het niet verwonderlijk dat Teresa in extase die zwaartekracht letterlijk wist op te heffen, waardoor levitatie optrad.

Pluto in Sagittarius is de gedachte die als een afgeschoten pijl het luchtruim doorklieft, en zonder enige weerstand te ontmoeten recht op het doel afgaat, en haar doel was bewustzijnsverandering. Dat was dus ook wat ze in haar meesterlijke boek *De innerlijke burcht* voor ogen heeft gehad. Maar het is niet zonder menselijke twijfels gegaan, ze heeft tegen zichzelf gevochten. Dit concluderen we uit de oppositie van Saturnus (hr. 10/11) met Jupiter hr. 9 in 2. Een vrij moeilijke stand omdat hier weten en "overheid" met elkaar overhoop liggen. Haar boodschap is tijdens haar leven maar door enkelen begrepen. Rome moest niets van haar vooruitstrevendheid hebben. In het ingaand vierkant van Pluto met de ascendant zien we dat Teresa niet de voldoening van haar boodschap heeft mogen smaken die zij er wellicht van verwachtte. Zij wist dat ze deze uitdaging moest aangaan, en dat het zekere gevolgen zou hebben in haar omgeving. Maar ze móest, zoals ze zei. Hoe wist ze dat?

Hermes

Dat brengt ons naar de laatste verheffing: Hermes in Aquarius in sector 11. Deze planeet vertegenwoordigt de bovennatuurlijke kracht tot "helder weten", tot inzicht op bovennatuurlijk niveau. Bij de meesten van ons deelt het zich mee als intuïtie, maar in het geval van een dubbele verheffing bereikt het gemakkelijk de hoogste gebieden. Ik persoonlijk veronderstel dat Teresa haar boeken gechanneld heeft doorgekregen, daar zijn trouwens talrijke aanwijzingen voor. Dit woord *channelen*, dat we tegenwoordig overvloedig tegenkomen, wil niets anders zeggen dan dat men een open kanaal naar

“boven” heeft waarlangs alle bovennatuurlijke informatie naar de aarde komt. Hermes komt rechtstreeks via een sextiel naar de ascendant, het ging allemaal vanzelf. Ze merkt meerdere malen op dat ze in voortdurend gesprek met God was, en dat zouden we evengoed channelen kunnen noemen.

De slingerang

Voor degenen onder de lezers die werken met de slingerang of individuatiespiraal moet er nog een vraag belicht worden. Hoe kan het dat deze grote persoonlijkheid een onvolledige aanloop van de slingerang heeft? Anders gezegd, de ontwikkeling blijft in sector 3 hangen, (dat wil zeggen geen 3-5 verband), en dus een niet volgroeide individuatie in objectieve zin.

De levensloop van Teresa geeft ons het antwoord. Toen de puberteit zich in Teresa aankondigde werd ze verliefd op een neef van haar. Haar vader wilde dit soort moeilijkheden voorkomen en stuurde haar tijdelijk naar een klooster, waardoor de romance tot een geforceerd einde kwam. De gevoelsontwikkeling van de puberteit werd dus abrupt afgesneden. We kunnen aannemen dat ze de tekorten via haar karakter heeft weten op te vangen: Zon uitgaande driehoek Saturnus, Zon ingaand sextiel met Mars, en uitgaand vierkant met Pluto. Psychologisch betekent deze structuur van de spiraalgang dat ze met haar leer- en waarnemingsperiode (sector 3) geen *ik* heeft weten te

vormen (sector 5), maar dit heeft ze ongetwijfeld met haar subject gecompenseerd.

Tot besluit

Rest mij nog te zeggen dat de vijf dubbele verheffingen die we in Teresa's horoscoop aantreffen niet haar hoge geestelijke niveau bepalen. We kunnen het wel beschouwen als een bijzondere constitutie die de geestelijk capaciteiten in de mens toegang geven. Er zijn genoeg moeilijke aspecten in deze horoscoop die het tegendeel zouden kunnen aantonen, maar voor ons is het fenomeen van de vijf verheffingen wel een indicatie van een uitzonderlijk geval. Maar ik blijf beweren dat het spirituele vlak van ons bestaan zich niet in het Maanvlak, dus in de horoscoop laat zien.

Dat Teresa van Avila haar levensles (Pars in 1) begrepen heeft daar hoeven we allermindst aan te twifelen, deze horoscoop van een ontegenzeggelijke grote vrouw kan ons alleen maar met diep ontzag vervullen. ■

Literatuur

1. St. Teresa of Avila, vert. Edgar Allison Peers, *The Interior Castle [Moradas del castillo interior]*, Doubleday, Garden City (NY), 1961
2. De autobiografie van Teresa is op het internet te vinden in het engels op <http://www.catholicfirst.com/TheFaith/CatholicClassics/StTeresa/life/teresafavila.htm>

DE WET VAN ZEVEN: HAAR BASIS VOOR DUIDING IN HET WvA-SYSTEEM

Ingmar de Boer

Als we op een theoretische manier op de Wet van zeven willen ingaan is het meest aangewezen vertrekpunt wel het derde hoofdstuk van Th.J.J. Ram's *Psychologische astrologie*, getiteld “de subjectieve wet of de wet van zeven”. Als we inspringen op pagina 53, vinden we daar het begin van de uitleg over het subject.¹ Dit gedeelte bevat nogal wat ideeën uit filosofie en psychologie. In dit artikel wil ik die wat uitdiepen. Om te beginnen kunnen we in vogelvlucht een aantal definities bekijken van begrippen uit de psychologie die in dit tekstgedeelte, en binnen de WvA in het algemeen worden gebruikt. Over veel van deze begrippen

bestaat onduidelijkheid en verwarring, die ik hier misschien enigszins kan wegnemen, en iets van de achtergronden kan laten zien.

Het ik en het lichaam

Uitgangspunt van de theorie over het subject is, net als bij het object, de allesomspannende tegenstelling tussen geest en stof. In het kader van de wet van zeven moeten we deze opvatten als de tegenstelling tussen de menselijke entiteit, dat wil zeggen het ik, en het lichaam, dat wil zeggen, de kluit materie waarmee deze entiteit op wonderbaarlijke wijze verbonden is.

Wonderbaarlijk, want hoe precies het contact van de entiteit met het lichaam mogelijk is, is goed-beschouwd een mysterie. De exacte wetenschap kan op zulke vragen niet direct een zinvol antwoord geven. Aristoteles stelde zich de vraag al hoe de “ziel” het lichaam bestuurt in zijn werk *Over de ziel*, geschreven rond 350 v. Chr., en tegenwoordig is het onderwerp nog steeds actueel, bijvoorbeeld in de tak van computerwetenschap die zich bezighoudt met kunstmatige intelligentie.

De relatie tussen het ik en het lichaam

Enerzijds kunnen we gemakkelijk inzien dat wij niet ons lichaam zijn. We kunnen dat bijvoorbeeld ervaren wanneer iemand in onze omgeving sterft en zijn lichaam “ontzield” achterblijft. We kunnen dan bijvoorbeeld spreken over een “stoffelijk overschot”. Anderzijds is het even gemakkelijk te zien dat er ook een hechte relatie is tussen de mens en zijn lichaam, bijvoorbeeld wanneer het lichaam blijkt de dingen die we willen doen te kunnen uitvoeren. Het lichaam komt dan in beweging als *gevolg* van ons willen.

Determinanten van het gedrag

Dit laatste gaat echter niet altijd helemaal goed. Een situatie waarin ons lichaam niet precies doet wat we willen, is bijvoorbeeld wanneer er sprake is van een geestesziekte zoals een dwangneurose, waarbij de patiënt bijvoorbeeld voelt: “ik wil het niet, maar de drang om de dwanghandeling uit te voeren is te sterk”. Het is blijkbaar mogelijk dat er determinanten zijn, factoren die het gedrag bepalen, waar we geen grip op hebben en die zich onttrekken aan de coördinatie van het ik. De relatie tussen het ik en het lichaam is dus niet direct, maar indirect: er zijn meer determinanten, bepalende factoren, dan het ik en het lichaam alleen.

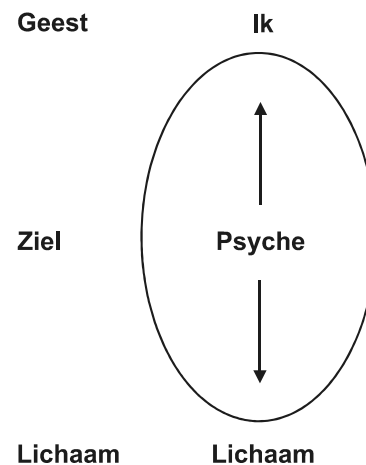
Psychodynamiek

We kunnen ons ook een situatie voorstellen waar we twijfelen hoe te handelen, en zelfs verlamd worden door de twijfel. Op dat moment zijn er blijkbaar twee determinanten die met elkaar wedijveren, en de resultante kan zijn dat er geen handeling volgt. Innerlijk kunnen we dan een enorme spanning voelen. We kunnen ons bijvoorbeeld geremd voelen en onszelf daardoor schade toebrengen, of we kunnen juist in ons handelen uitschieten en iets doen waar we later spijt van hebben, of anderszins iets met teveel kracht doen. Blijkbaar is het mogelijk dat determinanten aanleiding geven tot een innerlijk conflict, ondanks dat we ons er wel degelijk van bewust zijn. Ze blijken zich dan min of meer te gedragen als natuurkundige **krachten** die alle op hetzelfde punt aangrijpen. De richting in de

psychologie die de determinanten van het gedrag als krachten probeert te zien wordt **psychodynamica** genoemd. Een voorbeeld van een dergelijke psychodynamische visie op de mens is de psychoanalyse, met als grondlegger Sigmund Freud.

Geest, ziel, lichaam

De wetenschap die de determinanten van het menselijk gedrag bestudeert is dus de **psychologie**, en het veld waarin de verschillende determinanten met elkaar in wisselwerking treden noemen we de **psyche**. De dualiteit van ik en lichaam is hiermee dus aangevuld door een derde “wezensdeel”, de ziel. Andere woorden voor de begrippen psychologie en psyche zijn **zielkunde** en **ziel**. Of de psyche een denkbeeldig iets is of niet, kunnen we hier in het midden laten. Deze drieslag heeft vanaf de Oudheid een centrale rol gespeeld in de filosofie, en wel als **geest, ziel en lichaam**.²

Een van de oorzaken van de uitgebreidheid van de literatuur over het thema van geest, ziel en lichaam is ongetwijfeld dat in het Nieuwe Testament van de Bijbel deze drieslag terug te vinden is in de brieven van Paulus.³ In de brontekst van het NT staan de Griekse woorden pneuma, psyche en soma. Als we verder kijken naar de christelijke theologie, dan kunnen we zien dat er een analogie is van deze drieslag met de drie aspecten van de God van het Nieuwe Testament, namelijk Vader, Zoon en Heilige Geest. De Vader is de transcendente God, die verblijft in de “hemel”. Hij heeft geen direct contact met de wereld, zoals het ik geen direct contact heeft met het lichaam. De Zoon is de middelaar via welke we de Vader kunnen benaderen, corresponderend met de ziel. De Heilige Geest is de immanente God, de kracht van God in de wereld, corresponderend met het lichaam.

In de theosofische literatuur heten deze drie respectievelijk de eerste, tweede en derde logos, aangeduid door de symbolen cirkel, cirkel met horizontale middellijn, en cirkel met kruis.⁴ De verhouding van deze drie aspecten wordt in de theosofie wel aangegeven met de begrippen wil, wijsheid, werkzaamheid. Bij de WvA kennen we deze dan weer als **aanleg, wezen, werkelijkheid**. Deze termen zijn door A.E. Thierens geïntroduceerd als een weergave van Hegels begrippen potentieel, ideëel, reëel.⁵

In de mens	Aspect	Verhouding
Geest	1e aspect	Aanleg
Ziel	2e aspect	Wezen
Lichaam	3e aspect	Werkelijkheid

Het lichaam van de mens wordt dus beheerst door het derde aspect, met symbool cirkel met ingeschreven kruis, waarin we een viervoudigheid kunnen zien. Bij de WvA kennen we dit aspect als het object, met als basis een viervoudige structuur, de vier elementen, zoals eerder besproken in *De Wet van twaalf: de basis voor duiding in het WvA-systeem*.⁶ De menselijke ziel valt onder het tweede aspect, met symbool cirkel met horizontale middellijn, waarin we tweevoudigheid kunnen zien. Bij de WvA kennen we dit aspect als het subject, met een tweevoudige structuur, namelijk die van es en ich.

Es en ich

Nu we hebben gezien dat er verschillende determinanten van het gedrag bestaan die met elkaar in wisselwerking kunnen treden, kunnen we ons afvragen hoeveel van zulke determinanten er eigenlijk bestaan, en of het mogelijk is hierin een zekere orde te ontdekken. We zouden zelfs het vermoeden kunnen hebben dat er zeer veel mogelijke determinanten zijn, misschien zelfs wel oneindig veel. Vanuit de gedachte dat de mens geest, ziel en lichaam is, is er echter een indeling mogelijk in twee groepen. Het ik heeft een coördinerende invloed in de psyche, zoals we al hebben gezien. Daarmee hebben we een eerste groep gevonden, namelijk die determinanten die min of meer direct onder invloed staan van het ik. Aan de andere kant is er dan het lichaam, dat zijn eigen invloed heeft op het gedrag. Vanuit het lichaam komen signalen zoals honger, pijn of vermoeidheid die een stem hebben in het krachtenspel in de psyche. Hiermee hebben we een tweede groep gevonden, namelijk die determinanten die min of meer direct onder invloed staan van het lichaam. Dan is er nog het "punt" waarop de verschillende krachten lijken aan te grijpen, dat zelf niet in deze twee groepen thuishoort, maar

welbeschouwd ook een determinant is. De twee groepen krachten en het centrale aangrijpingspunt zijn zeer fundamenteel, en we vinden ze dan ook in de veel psychologische mensbeelden terug. Bij de WvA heten deze twee groepen **es** en **ich**.

In de mens   Determinanten van het gedrag

	Es
Ziel	{ Aangrijpingspunt
	Ich

Persoonlijkheidstheorie

Tot nu toe hebben we steeds gesproken over het gedrag van de mens in algemene zin, maar als astrologen maken we bijvoorbeeld een horoscoop waaruit we een beeld vormen van een individu. In de psychologie wordt een onderscheid gemaakt tussen de **algemene psychologie**, die het gedrag van mensen onderzoekt in het algemeen, en de **differentiële psychologie** die de verschillen tussen mensen onderling onderzoekt. In deze laatste afdeling valt de **persoonlijkheidspsychologie**, die probeert de verschillen in het gedrag van mensen in kaart te brengen. Dit heeft uiteraard alleen zin als die verschillen een zekere regelmatigheid vertonen, bijvoorbeeld als het gedrag in vergelijkbare situaties steeds wordt herhaald. Het geheel van deze regelmatigheden in het gedrag van een individu in hun onderlinge samenhang noemen we **persoonlijkheid**. Een beschrijving van de regels volgens welke het regelmatige gedrag plaatsvindt is dan een **persoonlijkheidstheorie**.⁷ Een persoonlijkheidstheorie is eigenlijk niet meer en niet minder dan een geëxpliciteerd mensbeeld. Een wetenschappelijke beschrijving van de persoonlijkheid heeft alleen betekenis binnen het kader van een persoonlijkheidstheorie.

Psychoanalyse

De begrippen es en ich worden in het WvA-systeem voor het eerst gebruikt in de opzet van de *C-cursus* van het NAG in 1937. In 1921 schrijft Ram echter al een artikel in twee delen in URANIA, getiteld *Astrologie en psychoanalyse*, waarin hij de fundamentele verhouding tussen es en ich uiteenzet, zonder echter deze begrippen uitdrukkelijk te noemen.⁸ Ook in de eerste druk van *Psychologische astrologie* van 1935 komen deze termen nog niet voor. Pas in de tweede druk van 1949 vinden we meer toelichting. Hier noemt Ram de brieven van Groddeck in *Das Buch vom Es* (in Nederlandse vertaling *Het boek van het es*) als een uitwerking van het begrip es.⁹ We vinden de termen es en ich ook bij Freud, maar die gebruikt ze in een iets andere

betekenis. Freud heeft de begrippen es en ich van Groddeck overgenomen, die al een eigen opvatting over de psychoanalytische theorie had voor hij Freud ontmoette (in 1912).¹⁰ Groddeck's es was een onbewuste coördinerende kracht in de mens. Ziekte psychisch of fysiek, is volgens Groddeck een functie van deze kracht waarmee de coördinatie over de verschillende fysieke of psychische wezensdelen kon worden behouden of herkrege. Freud maakte van het es een bron van alle driftmatige impulsen, die in de volwassen mens worden beteugeld door in het bijzonder het ich. In 1923 publiceerde Freud een verder uitgekristalliseerde versie van zijn theorie over het es en het ich, en hij stapte toen over naar de Latijnse woorden **id** en **ego**. Verder groeide bij Freud in de loop der tijd steeds meer het idee, dat ook de normen en idealen die onder meer vanuit de buitenwereld het individu beïnvloeden als een zelfstandige groep van determinanten konden worden beschouwd. Hij noemde deze het **superego**. In de ontwikkeling van het jonge kind zien we dat deze drie principes in drie achtereenvolgende fasen in ontwikkeling worden gebracht, zoals hieronder weergegeven.

Principe	Fase	Periode
Id	Orale fase	Geboorte-18 ^e maand
Ego	Anale fase	18 ^e maand-in het 3 ^e jaar
Superego	Fallische fase	3 ^e - 5 ^e jaar

Lietaert Peerbolte

Als we een sprongetje maken in Rams uitleg, naar bladzijde 78, dan vinden we opnieuw een psychoanalyticus genoemd, ditmaal uit ons eigen land, namelijk Maarten Lietaert Peerbolte, die leefde van 1905 tot 1982. In zijn boek *Het mystieke streven* beschrijft hij de drie fasen en de drie principes op iets andere wijze dan Freud.¹¹ Hij noemt het es het **synthetiserende ik**, waarmee hij aangeeft dat het om een coördinerend principe gaat, namelijk het coördineert de driften ten opzichte van elkaar. Deze opvatting komt op hoofdpunten overeen met die van Groddeck.

Op astrologisch vlak herkent Ram in het principe van het synthetiserende ik de Zon. In de eerste fase is het kind nog geheel afhankelijk van de moeder, die het kind in alle wensen tegemoetkomt. Freud noemt dit principe het lustprincipe, wat in essentie inhoudt dat het kind alleen gedreven wordt door instandhouding en maximalisatie van lustgevoelens. De enige bedreiging die zich in deze fase kan voordoen is dat het lustgevoel vermindert of verdwijnt, en in die zin is dit principe dus betrekkelijk statisch: het gaat om

het behouden van de gelukzalige innerlijke staat. Anders dan Freud beschouwt Lietaert Peerbolte deze toestand als een (pre-persoonlijke) mystieke eenheid.

De ontwikkelingsfasen in de interactie van het kind met zijn omgeving gaan gepaard met een ontwikkeling van het bewustzijn, zoals dat bij elke vorm van evolutie het geval moet zijn. Het kind weet in de eerste fase nog niet van het bestaan van de buitenwereld, of liever gezegd, het kind kan zich nog niet los zien van zijn omgeving: het subjectieve is nog geheel met het objectieve versmolten. Lietaert Peerbolte noemt het een oceanische staat. De psychoanalyticus Erich Neumann gebruikt het woord pleromatisch, waarmee hij uitdrukt dat het gaat om een toestand van onbegrensde volheid, vervuldheid.¹²

Uit dit bewustzijn van volheid maakt zich dan in de tweede fase, ongeveer vanaf de 18e maand na de geboorte, een nieuw principe los, Freuds ego, Lietaert Peerboltes **actuele ik**. Het actuele ik kent naast het synthetiserende ik ook de realiteit van de buitenwereld als een principe waarmee moet worden gerekend. Ram verbindt het actuele ik met Saturnus. Deze vertegenwoordigt een grens aan de volheid, en daarmee is ook de kiem gelegd voor het verbaal-conceptuele in de mens, en het bewustzijn van het afgescheiden zelf. Hier begint in het jonge kind dus de scheiding tussen binnen- en buitenwereld, tussen subject en object, en ontstaat het eerste bewustzijn van het eigen lichaam met zijn noden. Het lichaam vormt enerzijds het kanaal tussen binnen- en buitenwereld, en anderzijds is het een deel van de buitenwereld dat wij voortdurend met ons meedragen. Astrologisch is het kanaal tussen binnen en buiten de ascendant, terwijl de buitenwereld als psychologische factor, zoals die ons via ons lichaam wordt aangereikt, Saturnus is.

Rond het 3e jaar splitst zich dan opnieuw een principe af, door zowel Freud als Lietaert Peerbolte genoemd het **superego**. Het superego is wat de mens tot mens maakt, het denkvermogen, datgene waardoor hij afstand kan nemen van zichzelf en zichzelf kan zien in relatie tot andere wezens. Hierdoor is hij in staat tot beleven, en tot het beschouwen van de krachten die zich in hem roeren. Hij wordt daarmee tot een verantwoordelijk wezen, en is in principe in staat keuzes te maken los van zijn instinctmatige impulsen. De bevrediging van lust kan worden uitgesteld terwille van een strategie die eventueel effectiever is dan onmiddellijke beloning. Freud noemt dit het moraliteitsprincipe. Ram verbindt dit derde principe met de Maan.

Lietaert Peerbolte Freud Astrologisch

Synthetiserend ik	Id	Apollo
Actueel ik	Ego	Saturnus
Superego	Superego	Maan

Kernberg

In de psychoanalyse wordt dit drievoudige model in zijn geheel genoemd de tripartiete structuur. Op basis van dit model zijn na Freud veel nieuwe ideeën ontstaan, en ook buiten de psychoanalytische praktijk worden nieuwe uitwerkingen van dit model breed toegepast. Uit de theorie van de psychische ziekten, waarop Freud zich met name baseerde, zijn ook ideeën voortgekomen die inzicht geven in persoonlijkheid van de psychisch gezonde mens.

Onder de volgelingen van Freud vinden we bijvoorbeeld Melanie Klein (1882-1960), die in haar theorie sterk de nadruk legde op het verschil tussen psychosen, zoals schizofrenie, en neurosen zoals depressie, wasdwang of straatvrees.¹³ Freud vergeleek deze groepen psychische ziekten ook al met elkaar, en merkte op dat het belangrijkste verschil is dat bij psychosen het contact met de realiteit verloren gaat, terwijl dat bij de neurosen behouden blijft. Freud verklaarde dit, door te stellen dat in het geval van de psychose “de heerszucht van het id zich niet wil laten bedwingen door de realiteit”.¹⁴ In het geval van de neurose is de realiteit juist zeer sterk aanwezig, maar op een disfunctionele manier. Hier ontbreekt dus de coördinerende invloed van het id, en er is hier dus precies het omgekeerde aan de hand.

Otto Kernberg (1928-) postuleerde in 1976 naar aanleiding van empirisch onderzoek het borderline syndroom als een nieuwe groep, die niet in het bestaande tweeledige model van Freud en Klein paste.¹⁵ Het borderline syndroom kenmerkt zich met name door *splitting*, hetgeen wil zeggen het iemand de dingen in zijn omgeving als helemaal goed of als helemaal slecht ziet, zonder de mogelijkheid tot nuancering. Verder horen idealisering en projectieve identificatie als mechanismen bij borderline. Het woord borderline geeft weer dat dit type zich in een grensgebied tussen psychotisch en neurotisch beweegt, en borderline heeft ook kenmerken van deze beide andere types in zich. Het contact met de realiteit blijft behouden, en daarin lijkt de borderliner enerzijds op de neuroticus. Hij heeft een vaagomlijnd beeld van zichzelf en de omgeving, en daarin lijkt hij anderzijds op de psychoticus. Een astroloog kan in de kenmerken ongetwijfeld wel de betrokkenheid van de Maan herkennen.

Deze drie typen psychische ziekten worden door Kernberg op basis van de tripartiete structuur gezien als pathologische vormen van drie typen van **persoonlijkheidsorganisatie**.¹⁶ Door middel van empirisch onderzoek is bevestigd dat deze typen ook bij gezonde mensen kunnen worden onderscheiden. Als we nu de ontwikkelingsvisie uit de vorige paragraaf achter ons laten, kunnen we op theoretische gronden het volgende overzichtje opstellen.

Persoonlijkheidsorganisatie	Astrologisch
Psychotische persoonlijkheidsorganisatie (PPO)	Apollo
Borderline persoonlijkheidsorganisatie (BPO)	Maan
Neurotische persoonlijkheidsorganisatie (NPO)	Saturnus

Conclusie

In de praktijk van de horoscoopduiding volgens het WvA-systeem wordt de drieslag Apollo-Maan-Saturnus gebruikt, om met behulp van de verbinding met het psychoanalytische model van de tripartiete structuur die Ram ons in de besproken passage voorlegt, een beeld te krijgen van de verhouding tussen de drie ikprincipes, en in het verlengde daarvan een idee te verkrijgen omtrent iksterkte (ego-strength) en andere grootheden uit de wereld van de psychoanalyse.

Met het onderzoek van Kernberg en anderen in de afgelopen decennia biedt de door Ram gelegde verbinding voor WvA-astrologen een interessante mogelijkheid om tot meer begrip te komen van de psychische dynamiek in het algemeen en van psychische ziekten in het bijzonder.

In een volgend artikel hoop ik de Wet van zeven verder te behandelen in relatie met verschillende persoonlijkheidstheorieën, en de zevenvoudigheid van deze wet verder toe te lichten. ■

Noten

1. Ram, Th.J.J., *Psychologische astrologie*, 1949, PA, Becht, Amsterdam, 2e dr.
2. Peursen, Prof. Dr. C.A. van, *Lichaam-ziel-geest*, 1970, Bijleveld, Utrecht
3. b.v. I Cor 15:44-45
4. Blavatsky, H.P., *The Secret Doctrine: the Synthesis of Science, Religion, and Philosophy*, 1888, Theosophical Publishing Company, London, Vol. I p. 4-5
5. Thierens, A.E., *Cosmologie: wetenschappelijke opstellen (natuurfilosofie)*, 1913, Luctor et Emergo, Den Haag
6. Boer, Ingmar de, *De tekens van de dierenriem: de basis voor duiding in het WvA-systeem*, in URANIA jg. 97. nr 1 (januari 2003) p. 6-11, 2003

7. Hergenhahn, B.R., *An Introduction to Theories of Personality*, 1994, Prentice Hall, Engelwood Cliffs (NJ), 4e dr. (voorbeeld van een algemeen werk over het onderwerp)
8. Ram, Th.J.J., *Astrologie en psycho-analyse* in URANIA jg. 15 nrs. 3 en 4 (mei en juli 1921), NGAMA
9. Groddeck, Georg, *Het boek van het es: psychoanalytische brieven aan een vriendin*, 1978, De Arbeiderspers, Amsterdam, orig. 1923, *Das Buch vom Es*
10. Freud, Sigmund, *Das Ich und das Es*, 1923
11. Lietaert Peerbolte, M., *Het mystieke streven: psychologisch gezien*, Lietaert Peerbolte, Servire, Den Haag, [1940]
12. Neumann, Erich, *Dieptepsychologie en de vrouwelijke ontwikkeling*, 1955, Neumann, Van Loghum Slaterus, Arnhem, orig. *Zur Psychologie des Weiblichen*
13. Kernberg, Otto F., *Internal world and External Reality*, 1985 3e dr., Jason Aronson, New York, p. 39 e.v.
14. Freud, Sigmund, *Verzamelde werken*, dl. XIII p. 365
15. Kernberg, Otto F., *Object-relations theory and clinical psychoanalysis*, 1976, Jason Aronson, New York
16. Kernberg, Otto F., *Severe Personality Disorders Psychotherapeutic Strategies*, 1984, Yale University Press, New Haven/London

Voorjaar

*een paar lage zwanen wiekt verblindend wit
over groener gras dan ooit tevoren*

*buiten in de zon is wieden weer een geluid
in plaats van een woord*

We hebben heer 1 en heer 5 gehad. Ik kies nu voor heer 9 - **heer Overtuiger** - omdat je dan na het vaststellen van de sector waarin deze zich inzet, kunt overzien waar in het object de gehele 1-5-9 zich afspeelt. In welke sector heer 9 zich hier inzet, hoop ik zodanig duidelijk te maken dat u het verhaal herkent en de sector kunt traceren. Mocht dat niet lukken dan staat het antwoord op pagina 28 van deze URANIA.

Om materieel bezit had hij nooit veel gegeven. Als aan de materiële basisbehoeften maar was voldaan, hoorde je hem niet klagen. Hij was al in zijn jonge jaren tot de ontdekking gekomen dat geld alleen gelukkig kon maken als je ook de tijd had om het uit te geven. Gezien zijn onbemiddelde komaf kwam het erop neer dat hij voor zijn geld moest werken. Al doende daarmee kwam hij tot het inzicht dat veel werken relatief veel geld opleverde, maar weinig tijd om het uit te geven; en dat je met weinig werken weliswaar veel tijd overhield, maar nauwelijks geld om uit te geven. Zo ontstond al gauw het idee bij hem

HERENSPRAAK

Upageya

om tijd en geld zoveel mogelijk naar believen aan te passen en perioden van veel-geld-weinig-tijd af te wisselen met die van veel-tijd-weinig-geld. Later leerde hij zelfs die perioden zo gelijkmatig te verdelen dat als vanzelf een aangename tijd-geld-mix ontstond, waarbij hij van geen van beide factoren wakker hoefde liggen.

Wat hem op een gegeven moment wel wakker hield, was het feit dat hij zo'n onschuldig filosofietje over geld en tijd opwaardeerde tot een soort levens-overtuiging waar hij nauwelijks vanaf te brengen was en dat hij aan een dergelijk houvast grote behoefte bleek te hebben. Hij zag ook dat hij met meerdere van zijn overtuigingen zo'n "reis" had gemaakt, van filosofietje naar tamelijk onwrikbaar geloof. Ook met "het geloof" zelf was het zo gegaan.

Godsdienstig opgevoed als hij was, had hem dat toch al snel meer in de richting van een eigen overtuiging gedreven dan naar de rotsvaste geloofigheid aan de hand van een bepaalde godsdienst. Hij herinnerde zich nog goed het moment waarop hij besepte dat voor het al of niet geloven in een god, in beide gevallen zowel het geloven als het bestaan van een god zijn voorondersteld. Niet-geloven in een god was dus ook een geloof. En zo kwam hij tot de vaste overtuiging dat geloven of niet geloven er niet toe deed. Dat zelfs dit een soort geloof was, kon hij maar met moeite toelaten, want dat bracht zijn wereld toch wel erg aan het wankelen. (Bovendien liet hij het onderzoeken van deze wankele bestaansgrond maar liever aan een andere heer over.)

En ondertussen was hij niet te beroerd om van deze en andere overtuigingen kond te doen als daar aanleiding toe was, al was het maar om daarmee opnieuw zichzelf te overtuigen en trouw te blijven.

Hij had ooit de droom gehad zijn geld met boeken schrijven te verdienen. Hij bleek ook niet helemaal zonder talent op dat gebied. Door allerlei omstandigheden was het er nooit echt van gekomen, niet in de laatste plaats doordat hij was opgevoed met het idee dat daarmee toch geen droog brood viel te verdienen. Later was hem gebleken dat, als hij tijdens zijn opvoeding wel in zijn droom zou zijn gesteund, hij zich evengoed wel meer in die richting had kunnen ontwikkelen, en dat zowel het een als het ander zeer afhankelijk was van de overtuiging die hij in zijn opvoeding had meegekregen. Niettemin was hij zijn leven lang toch een beetje blijven schrijven, want die kunst was hem zeker niet vreemd, en misschien werd dat alles bij elkaar nog wel eens een boek...

Hij was nu op een leeftijd dat hij dat alles kon overzien, kon zien dat het hier om zaken ging die hij niet was, maar had, en dat hijzelf dus niet stond of viel met deze dingen. Hij was er wel van overtuigd geraakt dat ze belangrijk voor hem waren en dat ze voor een groot deel bijdroegen aan de kwaliteit van zijn leven. Capaciteiten waarop hij in onzekere tijden terug kon vallen en waaraan hij zich te allen tijde met toewijding kon overgeven. Net als het voorjaar waren die er na verloop van tijd altijd weer, steeds weer als nieuw, en naar het scheen iedere keer weer intenser dan ooit tevoren. Dat hij in de winter wel eens vergat dat het ooit weer voorjaar worden zou, is waar, maar misschien was daar wel een deel van die intensiteit aan te danken. Net zoals hij de woorden van Lao Tse ook steeds weer vergat en ze daardoor ook steeds weer met meer intensiteit beleefde als hij ze weer ontdekte:

*Dualistisch denken is een ziekte.
Religie is een vervorming van de realiteit.
Materialisme is wreed.
Blinde spiritualiteit leidt nergens toe.*

*Het zingen van religieuze liederen is niet
verhevener dan luisteren naar het gemurmel
van een beekje,
het opzeggen van gebeden niet heiliger dan
ademhalen, en religieuze gewaden brengen je niet
dichter bij je bestemming dan werkkleding.*

*Wie zich met het allesomvattende niets wil
verenigen, moet zich hoeden voor spirituele
oppervlakkigheid.*

*Het is beter een eenvoudig en teruggetrokken leven
te leiden, vrij van ideeën en filosofieën, tevreden
met de niet discriminerende, open geest die we van
nature hebben, onze enige kracht en belichaming
van de weg naar het ware doel.*

Als hij deze woorden nu eens tot zijn vaste overtuiging zou kunnen maken. Of viel hij dan weer in eeuwig diezelfde valkuil...? Laat maar. Laat die gedachte maar net als het voorjaar weer overgaan...

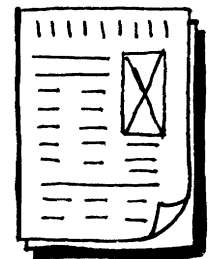
■

Oplissing: heer 9 in 2

NIEUWS & ACTUALITEITEN

● **Geschiedenis van de horoscopie**

Van 26 tot 28 juli 2004 wordt door de afdeling Geschiedenis van Hermetische filosofie en verwante stromingen van de Universiteit van Amsterdam een conferentie georganiseerd onder de titel *Horoscopes and History*, met onder andere Nicholas Campion, Patrick Curry, en Robert Zoller. Inlichtingen en aanmelding: Kocku von Stuckrad, tel. 020 - 525 32 94, fax 020 - 525 35 72, e-mail c.k.m.vonstuckrad@uva.nl website <http://home.planet.nl/~stuck008>.

● **Lezing over harmonics**

Op 18 juni 2004 wordt door Albert Bredenhoff een lezing gehouden met als titel *Harmonics*, georganiseerd door Astrologie Vereniging Tweestromenland te Nijmegen. Inlichtingen: tel. 024 - 355 14 90, e-mail leo.hunting@12move.nl.

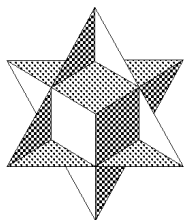
● **Boek esoterische astrologie**

Onlangs verscheen bij uitgeverij Akasha het nieuwe boek van astroloog Leo Hunting *Esoterische dimensies in astrologie, de theorie en praktijk van esoterie*. Wie geïnteresseerd is in ideeën over de oorsprong van de astrologie, zal in dit boek iets van zijn gading kunnen vinden.

● **E-mailen over astrologie**

E-mailen met andere astrologen uit heel Nederland kan met de mailinglist van Astrotwolist. Opgeven via <http://groups.yahoo.com/group/astrotwolist>. ■

Manja van der Toorn

ADRESSEN WvA

Kern

Bestuur van de WvA

Voorzitter: Dhr. Th. Ram
Secretaris: Mevr. M.T.A. van der Toorn
Penningmeester: Mevr. M. van Nieuwburg-v.d. Horst
Leden: Dhr. I. de Boer
Dhr. U. Elbers
Mevr. M. Heins-v.d. Bruinhorst
Dhr. M.C. ten Noever de Brauw

URANIA

Dhr. I. de Boer

Internet

WvA-secretariaat: stichtingwva@zonnet.nl
URANIA redactie: urania@zonnet.nl
WvA op het Web: <http://home.zonnet.nl/stichtingwva>

Regio's

Algemeen contactpersoon: dhr. U. Elbers

Amstelveen: mevr. J. Stam-Nol, Keizer Karelweg 265,
1181 RD Amstelveen, tel. 020 - 641 89 86

Brabant: dhr. Th. Verwijst, Loo 37,
5388 SB Nistelrode, tel. 0412 - 611 201, e-mail
theo.verwijst@xs4all.nl

Den Haag: mevr. W. Klein, Parkweg 21 R, 2585 JH
's-Gravenhage, tel. 070 - 355 66 64

Friesland: mevr. J. Langedijk, 7e Vegelindwarsstraat 3,
8933 DD Leeuwarden, tel. 058 - 212 84 62

Het Gooi: mevr. J.C.M. van der Beek-Zonderland,
Beukenlaan 13, 3762 AE Soest, tel. 035 - 601 09 37

Nijmegen: dhr. J. Geraets, Meyhorst 91-24,
6537 KM Nijmegen, tel. 024 - 345 29 05, e-mail
j.geraets@chello.nl

Utrecht: mevr. R. Camphuijsen, Burg. van Heemstra-
kwartier 95, 3731 TC De Bilt, tel. 030 - 294 19 83,
e-mail emaille_andromeda@yahoo.com

Zeist: mevr. M. Heins-van de Bruinhorst

Stichting Opleidingen Astrologie (STOA)

Administratie: Mevr. B. Moerbeek-Ram
Docent: Dhr. B.B. de Beer
Examens: Dhr. D. van Zwol

Bibliotheek

Mevr. M.T.A. van der Toorn

Adressen

Dhr. B.B. de Beer, Gooioord 168, 1103 CL Amsterdam,
tel. 020 - 699 05 25, e-mail bbdebeer@cybercomm.nl

Dhr. I. de Boer, Oostzeedijk 4b, 3063 BB Rotterdam,
tel./fax 010 - 453 18 76, e-mail ingmardb@zonnet.nl

Dhr. M.C. ten Noever de Brauw, Prof. Lorentzlaan 85,
3707 HB Zeist, tel. 030 - 691 57 89,
e-mail m.c.t.n.debrauw@wxs.nl

Dhr. U. Elbers (Upageya), Balthasar Beckerstraat 33,
8835 XN Oosterlittens (F), tel. 0517 - 342 394,
fax 0517 - 342 153, e-mail oep.elbers@planet.nl

Mevr. M. Heins-van de Bruinhorst, Van Ostadelaan 2,
3712 AV Huis ter Heide, tel. 030 - 693 14 93,
e-mail miepheins@wanadoo.nl

Mevr. B. Moerbeek-Ram, Stroomerlaan 1, 1861 TJ
Bergen (NH), tel. 072 - 589 44 56,
e-mail b.moerbeek@planet.nl

Mevr. M. van Nieuwburg-van der Horst, Radiostraat 74,
1223 BE Hilversum, tel. 035 - 685 10 75,
fax 035 - 642 27 62

Dhr. Th. Ram, Valkeveenselaan 15, 1411 GT Naarden,
tel. 035 - 697 08 02, fax 035 - 683 82 99,
e-mail theoram@wanadoo.nl

Mevr. M.T.A. van der Toorn, Oostzeedijk 4a, 3063 BB
Rotterdam, tel. 010 - 453 27 08,
e-mail mvdtoorn@zonnet.nl

Dhr. D. van Zwol, Vierhuisterweg 7, 8919 AH
Leeuwarden, tel. 058 - 266 65 66,
e-mail douwe@vanzwol.org of douwevz@bigfoot.com

Stichting Opleidingen Astrologie

De Stichting Opleidingen Astrologie verzorgt de uitgave van een vernieuwde schriftelijke cursus astrologie. In 24 lessen wordt u onder begeleiding van vakkundige docenten vertrouwd gemaakt met de achtergronden en de praktische toepassing van astrologische wetmatigheden volgens het WvA-systeem.

Na afronding van de cursus wordt de gelegenheid geboden een aansluitend examen af te leggen, dat eenmaal per jaar wordt afgenomen. Aan de geslaagden wordt het certificaat uitgereikt. Deze cursus verschaft u een degelijke basis voor verdere studie in de astrologie.

Bent u geïnteresseerd en wilt u nadere informatie, dan kunt u zich wenden tot de administratie. Het is mogelijk een proefles aan te vragen.

Administratie: Mevr. B. Moerbeek-Ram
Stroomerlaan 1, 1861 TJ Bergen (NH)
tel. 072 - 589 44 56, e-mail b.moerbeek@planet.nl

BOEKHANDEL

Nieuwe & Antiquarische boeken

Synthese

GROTE VOORRAAD BINNENLANDSE EN BUITENLANDSE
BOEKEN OP HET GEBIED VAN
Astrologie - Esoterie

Adres: VAN STOCKUM Boekverkopers
Noordeinde 62, 2514 GK DEN HAAG
Telefoon 070 - 346 33 17, fax 070 - 392 38 95
E-mail: noordeinde@vanstockum.nl, website: www.vanstockum.nl